

detta skydd från konsumenternas sida är i landet allmän och äfven berättigad, emedan jernet är en nödvändighetsvara för snart sagdt all industri, hvilken derföre genom ett högt pris på varan tillbakahålles. Att nu genom den inhemska jernindustrins beskattande göra den höga skyddstullen för densamma outhärlig, kan ingalunda anses för en sund statsekonomi. Jernverksegaren åter, som endast på försäljningen inom landet, icke på den exporterade varan kan göra sig ersatt för den skatt han betalar, måste hålla sin produkt i så högt pris, som skyddstullen någonsin tillåter; och den jernfabrikationen pålagda skatten är derföre i dubbel mening skadlig för den inhemska industrins utveckling.

Bergstyrelsens utlåtande utreder, att skatten på jernstillverkningen uppgår för det af inhemsk malm tillverkade stångjernet till en och en fjerdedel af två procent af tillverkningsvärdet. Oaktadt detta jemförelsevis höga skattebelopp i ett land, der räntefoten är högst sex procent, har statsverkets inkomst af skatten icke uppgått till mera än fyratiotusen mark årligen. Den nedsättning statsinkomsterna genom dess borttagande under loppet af fyra år skulle lida, utgår alltså för år den obetydliga summan af tiotusen mark.

På dessa anförda skäl får jag underdånigst hemställa, att Hans Kejsrerliga Majestät måtte till landets Ständer aflåta nådig proposition om såväl masugnstiondens som hammarskattens nedsättande för åren 1866, 67, 68 och 69. med en fjerdedel årligen, så att dessa skatter med sistnämnda års utgång skulle vara helt och hållet aflyftade; och vågar jag uttrycka den öfvertygelse, att Ständerna, med erkännande af rigtigheten af den grundsats, hvarifrån sökandenes petition och denna underdåniga hemställan utgår, skola mottaga en sådan proposition med odeladt bifall.

Hvad angår petitionens senare del om borttagandet af förbudet att till utlandet exportera tackjern, har denna fråga redan blifvit underställd Hans Kejsrerliga Majestäts höga afgörande. Detta förbud har väl afsett en förment fördel för hammarverken; men för tackjernsfabrikationen har det påtagligen utgjort ett lika orättvist som tryckande band. Att hammarverksegarene sjelfva begära förbudets borttagande, ehuru just de borde vinna, hvad masugnsegarene genom förbudet förlora, innebär ett ytterligare vittnesbörd om dylika industrin reglerande stadgandens förkastlighet.»

40
653 J. V. SNELLMAN – C. K. E. STJERNVALL-
WALLEEN NOVEMBER 1866, KONCEPT
RA, JVS samling

Högvälborne Herr Baron.

Då Högvälborne Herr Baron lät genom Baron Mannerheim tillfråga mig, om jag mottagit någon skrifvelse från H^{ans} E^{xcellens} Finansministern, hade någon sådan ännu icke anländt. Numera är jag dermed behedrad och anser mig skyldig redogöra för innehållet. Det väsentliga deraf är följande:

»Ce travail porte l'empreinte d'une experience éclairée dans ces matières, si difficiles et je vous prie, M^{onsieur}, de recevoir mes sincères rémercimens pour la communication que vous avez bien voulu m'en faire. Il sera tainement pris en sincère consideration, quand cette

question sera discutée».

Och dermed kan jag visst vara nöjd, om blott Herr Baron icke finner effekten af det medlarekall, Herr Baron haft godheten i denna sak åtaga sig, vara alltför värdelös.

Skrifvelsen kan visst vara endast en artighet – hvarefter förslaget lägges ad acta. Men å andra sidan har det icke kunnat väntas, att detta skulle föranleda eller påskynda någon åtgärd i saken, om en såda icke eljest kommer i fråga. Och detta sker troligen icke, så länge exporten är god och kursen håller sig hög. I öfrigt kan jag väl för Herr Baron bekänna, att jag varit fullkomligt viss på, att förslaget icke skulle kunna anses för ett löst, okunnigt hugskott. Att månget annat kunnat vara lika klokt, är en annan sak. Ty i denna väg kan ingenting uppfinnas, endast det allmänt kända mer eller mindre förståndigt begagnas. 10

Skulle om förslaget någonsin mera blifva fråga, är det en afgjord sak, att hvarjehanda deri komme modifieras, kanske äfven förkastas. Det är alla planers öde, att vid utförandet få lyda under omständigheternas kraf. Och härmed skuddar jag stoftet af mina fötter, anseende mig i all ödmjukhet hafva gjort, hvad jag kunnat, till den för vårt land så viktiga sakens främjande, lika ödmjukt bedjande Högvälborne Herr Baron hafva godheten, med afseende på antydda ändamål, icke ångra Sin ynnestfulla medverkan. 20

Bankens ställning hos oss tyder på en vändning till det bättre i affärerna, Under Oktober hafva valuta och sedelcirkulation ökats. Fortfar detta innevarande månad, äro vi lyckligen öfver det värsta. Jag hoppades på denna vändning redan i September – men bedrog mig på beloppet af skulderna i Petersburg för importerad spannmål. Det är frånvaron af denna import, som nu skall hjälpa oss.

Beklagligen ökar den förvända markegångssättningen statsverkets svårigheter för nästa år. Såsom förutses kunnat, har medelmarkegången utfallit så hög, att man i hela landet skall betala kronan i spannmål, icke i pengar d. v. s. för den del, som vid kronouppböörden får i spannmål betalas. Derjemte blir penningräntan orimligt hög i förhållande till penningvärdet. Förgäfves fäktade jag senaste år för utväg att afhjelpa denna utgång. Årets inkomst är knapp, nästa års torde föga blifva bättre. 30

Med utmärktaste Högaktning har jag äran framhärda

Högvälborne Herr Barons
ödmjukaste tjenare
Joh. Vilh. Snellman 40

654 C. T. OKER-BLOM – J. V. SNELLMAN 4.XII
1866

HUB, JVS handskriftssamling

Högtärade Broder!

Det är en gammal sak att man gerna tror det som man önskar och synnerligen är det i närvarande fall gladt att sätta tro till ryktet om Ditt hugnande med adelig värdighet. Saken kan för personen vara mer eller mindre likgiltig, men så är det icke för landet och för den kommande landtdagen, som i denna omständighet torde ega rätt att se mera än en vanlig artighet. Alltså tillåter jag mig att taga fasta på ryktet och 50